

LỜI MỞ ĐẦU

Thân mến chào bạn.

Bạn đang cầm trên tay cuốn ebook **“Chữa bệnh bí ý tưởng trong IELTS”**. Trong suốt chặng đường 15 năm gắn bó với sự nghiệp giáo dục, qua từng lớp học, từng giờ giảng, tôi nhận ra rằng nỗi sợ hãi và sự bối rối khi bí ý tưởng trong Speaking và Writing chính là rào cản lớn nhất khiến nhiều học trò chùn bước và không thể có được tấm bằng IELTS.

IELTS không chỉ là một kỳ thi đánh giá năng lực tiếng Anh mà còn là một thách thức lớn đối với sự sáng tạo và tư duy của người học. Hai kỹ năng Speaking và Writing luôn là nỗi ám ảnh của nhiều học viên IELTS, bởi họ thường xuyên rơi vào tình trạng “bí ý tưởng”.

Là một người làm giáo dục, có lẽ bạn cũng đồng cảm với tôi điều này, rằng việc truyền cảm hứng và khơi gợi ý tưởng cho học trò không phải là điều dễ dàng. Chúng ta đã từng chứng kiến ánh mắt lo lắng của các con khi gặp một đề bài khó, hay sự thất vọng khi không thể diễn đạt được ý tưởng của mình một cách trôi chảy. Chính những khoảnh khắc ấy đã thôi thúc tôi viết cuốn ebook này – đúc kết từ những kinh nghiệm thực tế và những giờ giảng dạy, nghiên cứu của tôi suốt nhiều năm qua.

Trong cuốn sách này, tôi sẽ chia sẻ những kỹ thuật và bài tập giúp kích thích tư duy sáng tạo, phát triển kỹ năng lập luận và tổ chức ý tưởng một cách logic cho cả Speaking và Writing. Những phương pháp này đã được kiểm chứng và áp dụng thành công trong các lớp học của tôi, giúp học viên vượt qua nỗi sợ hãi và tự tin thể hiện bản thân trong kỳ thi IELTS.

Tôi tin rằng với những kiến thức và kinh nghiệm được chia sẻ trong cuốn ebook này sẽ phần nào đó giúp bạn tìm thấy những giải pháp hữu ích và phù hợp nhất để hỗ trợ học trò của mình. Hãy để mỗi giờ học IELTS không còn là nỗi ám ảnh mà trở thành những trải nghiệm thú vị và bổ ích.

Cảm ơn các bạn đã tin tưởng và chọn cuốn ebook này. Hãy cùng nhau chinh phục những thử thách và biến những ý tưởng tuyệt vời thành hiện thực.

EBOOK: CHỮA BỆNH BÍ Ý TƯỞNG TRONG IELTS

Tại sao mạch logic lại quan trọng?

Bạn thân mến. Vì bản chất của ngôn ngữ Anh có tính chặt chẽ cao hơn, so với ngôn ngữ tiếng Việt, nổi bật là sự kết nối tuyến tính của các ý tưởng trong mạch diễn đạt. Đây sẽ là điểm đầu tiên bạn cần giúp học trò nắm bắt, và đây cũng là nền tảng cho cả 4 kỹ năng. Vì các em **NÓI** cũng là cách người bản xứ **NÓI** (thành bài nghe cho em), cách em **VIẾT** cũng là cách người bản xứ **VIẾT** (Thành bài đọc cho em). Vì vậy mạch logic là điểm giao của cả 4 kỹ năng **Nghe - Nói - Đọc - Viết**.

Nhiều bạn cảm thấy khó khăn và bối rối trong việc tạo mạch Logic ở kỹ năng Nói và Viết. Thật ra không quá khó nếu nắm đúng kỹ thuật và có kinh nghiệm triển khai, thực tế mạch LOGIC trong ngôn ngữ Anh rất đơn giản, và trong IELTS bạn chỉ cần giúp học trò hướng đến 1 cách tư duy duy nhất, như vậy sẽ dễ nhuần nhuyễn và đạt đến sự bản năng, phát ra một cách tự nhiên không cần suy nghĩ.

Bạn có thể tham khảo gợi ý dưới đây của tôi để triển khai bài học này với học trò, cụ thể như sau:

Và các em lưu ý trước khi chúng ta bắt đầu bài học về mạch Logic ngày hôm nay:

- **Keep it simple!** IELTS không phải kỳ thi về sự sáng tạo, hãy nghĩ những gì đơn giản nhất, như ví dụ ở trên các em có thể thấy ý tưởng cực kỳ đơn giản.

- **Liên tục tự hỏi mình “Why?”** Khi thi nói hoặc viết, bất kỳ lúc nào em cảm thấy bế tắc ý tưởng, không biết nói điều gì tiếp theo, hãy tự đặt câu hỏi “why?” cho điều mình vừa nói trước đó (Như trong ví dụ trên).

- **Hỏi “Why” bao nhiêu lần?** Các em có thể mở rộng mô hình 2ED bằng việc hỏi nhiều hơn. Nhưng hãy nhớ rằng thời gian trong IELTS rất giới hạn, nên không nên hỏi quá nhiều.

- **Cuối cùng, các em chốt lại bằng ví dụ.** Có thể là kiến thức phổ thông mà em biết, hoặc ví dụ từ chính bản thân em.

Triển khai ý tưởng sẽ được trình bày theo lộ trình sau:

(Main idea - Explain 1 - Example - Develop 2)

Tức là: Ý **chính** - **Giải thích 1** - **Cho ví dụ** - và **Phát triển ý 2**

Tôi gọi tắt cấu trúc này là: **2ED** (explain example & develop)

Ý chính – sau đó đặt câu hỏi **Why** để mở rộng ý, ở **Why** này lưu ý chúng ta có thể khai thác thêm 2 đến 3 câu nào đó khác để thêm vào chỗ này, tùy chúng ta muốn sâu hơn hay không, bằng cách đặt thêm câu hỏi **HOW** như thế nào, bằng cách nào?

Sau đó, khai thác thêm ở ví dụ:

Và cuối cùng dùng Ý phát triển 2 (ý này có thể là ý mới dựa trên ví dụ hoặc là đưa ra kết quả, hậu quả gì đó từ ví dụ)

Giờ chúng ta sẽ qua ví dụ để tường minh hơn nhé:

Ví dụ: Why are books important?

Brainstorm: (sách là 1 phần quan trọng hay thiết yếu vì sao?)

+ Có thông tin phong phú/ đọc sách giúp chúng ta sáng tạo, giải trí/ đọc sách giúp con người phải suy nghĩ nhiều hơn, vì thế thông minh hơn.

Trước tiên chúng ta chọn 1 idea trong này để làm main idea:

• **Why** are Books an essential part of learning? Các em tự đặt câu hỏi *why* cho về đằng trước của mình:

• *as there is a lot of enriching information in them.* (vì có nhiều thông tin phong phú)

• Vậy chúng ta hoàn thiện câu main idea như sau:

Books are an essential part of learning as there is a lot of enriching information in them.

(sách là phần thiết yếu của việc học, vì có nhiều thông tin phong phú trong sách.)

+ Lại tiếp tục đặt câu hỏi **why**: Why is there a lot of enriching information in books?

Answer: Writers are typically well educated experts in their field (Nhà văn thường là những chuyên gia trình độ cao trong lĩnh vực của họ)

• Ở phần Ví dụ?

• Các em có thể lấy bất kỳ ví dụ gì, ví dụ về tác giả nào đó các em biết, trong bài này thầy lấy tác giả: *Michael Lewis*. Lấy theo thể mạnh của tác giả nào em biết và nắm rõ, có thể lấy ví dụ về tác giả Việt Nam các em đã từng học.

Answer:

Các em hãy gạch chân từ hay này để dùng: A good example of this would be.

A good example of this would be Michael Lewis.

Đặt câu hỏi: Tại sao chọn tác giả này? Thành tựu hay lĩnh vực gì?

He has written many popular books on topics ranging from baseball to economics to psychology.

He carefully researches his books and readers can learn a lot from him

Và câu cuối: Áp dụng vào cấu trúc trên “**Main idea – Explain – Example – Develop 2**”:

Ta có: Develop 2 phát triển ý 2 trong câu này (bạn có thể đưa ra ý phát triển 2 hoặc 1 kết quả nào đó, dựa trên ví dụ đằng trước):

Kết quả của việc đọc những cuốn sách của ông ấy là gì? (Hay nó giúp gì cho người đọc, độc giả?)

Ví dụ: The result of reading his books is that you learn more about individuals and events around the world.

(Kết quả của việc đọc sách của anh ấy là bạn tìm hiểu thêm về các cá nhân và sự kiện trên khắp thế giới)

Như vậy rất đơn giản, em có được đoạn văn sau về chủ đề “Books”:

Sample 1:

“Books are an essential part of learning as there is a lot of enriching information in them. Writers are typically well educated experts in their field. A good example of this would be Michael Lewis. He has written many popular books on topics ranging from baseball to economics to psychology. He carefully researches his books and readers can learn a lot from him. The result of reading his books is that you learn more about individuals and events around the world.”

Thầy gọi đây là bản thảo draft, sẽ được nâng cấp lại về vocab, đa dạng cấu trúc trong các bài viết sau. Tùy theo mức độ của các em ở band bao nhiêu. Nhưng về bản chất ideas và structure thì đoạn văn trên đã rất chặt chẽ và đủ ý. Em làm tương tự với các main ideas khác.

Để hiểu sâu hơn, thầy qua ví dụ số 2 với 1 đề ra thi gần đây.

Ví dụ 2:

Sample 2: Why do people say: a simple life without technology?

1. *Why do people say: a simple life without technology? (tại sao người ta nói: nếu không có công nghệ, thì cuộc sống đơn giản hơn.)*

2. *Khi đọc đề bài này, trong đầu chúng ta lóe ra ý tưởng gì nào, chúng ta sẽ brainstorm để đưa ra idea, việc chọn ý chính của bài khá quan trọng, giúp việc lập luận và triển khai ý được dễ dàng hơn, tư duy này hoàn toàn có thể rèn luyện được.*

Ở đề này, sẽ thuận lợi hơn nếu chúng ta đưa ra ý phủ định, ý bất lợi mà Công nghệ mang lại:

(Công nghệ làm ta nghiện và lơ là các mối quan hệ cá nhân, sử dụng nhiều gây trầm cảm, lo âu, làm giảm trí nhớ, căn bệnh về mắt hay rình rập, sử dụng và lạm dụng quá nhiều mạng xã hội trên công nghệ cũng làm ta mất tập trung, lơ là công việc...)

Chúng ta sẽ chọn 1 ý từ đoạn trên để phát triển thành main idea, giả sử chúng ta chọn ngẫu nhiên ý 1:

“Công nghệ làm ta nghiện và lơ là các mối quan hệ cá nhân.”

People **who are addicted to technology** often neglect their interpersonal relationships (những người mà nghiện công nghệ thường lơ là những mối quan hệ cá nhân của họ.)

- *Who are addicted to technology: Mệnh đề quan hệ phụ, giải thích cụ thể, rõ ràng People này là ai, Be addicted to: Cụm từ bị nghiện*

- *Interpersonal relationship: Mối quan hệ cá nhân*

Giờ chúng ta đặt câu hỏi **Why** đằng trước, Tại sao những người nghiện công nghệ thường lơ là các mối quan hệ cá nhân của họ?

Câu trả lời: We can see that with the development of technology, people do not spend as much time with their loved ones.

Chúng ta có thể thấy rằng: Với sự phát triển của công nghệ, con người không dành nhiều thời gian cho những người yêu thương của họ. (Lưu ý: *Loved ones: những người yêu thương*)

Giải thích chi tiết thêm nữa: Như thế nào? Ra sao cụ thể?

Sau đó, chúng ta tiếp tục lấy 1 đối tượng đại diện khác - nghiện công nghệ nhất đưa vào đây: Tức là những người Trẻ tuổi.

Young people especially stay glued to their phones and social media applications like Facebook and Instagram (*Stay glued to: dính chặt*)

→ Đặc biệt là Những người trẻ tuổi dính chặt vào những chiếc điện thoại và các ứng dụng mạng xã hội như Facebook và Instagram.

Bước tiếp theo mở rộng ý theo cấu trúc ở trên. Chúng ta tiếp tục lấy ví dụ, các em có thể lấy bất kỳ ví dụ nào, ví dụ cá nhân là đơn giản nhất.

When I have dinner with my friends, sometimes they are distracted by the sound of messages from family and work. (*be distracted by: bị phân tâm, sao lãng bởi*)

→ Khi tôi có bữa ăn tối với những người bạn của tôi, đôi lúc họ bị phân tâm bởi âm thanh của tin nhắn từ gia đình và công việc.

Và câu cuối cùng để triển khai theo công thức trên là: câu phát triển thêm ý 2: dựa vào ví dụ: có thể là 1 ý mới hoặc 1 kết quả gì đó kế thừa ở hành động từ câu trước.

Nếu các em thích triển khai ý về *kết quả* hơn. Có thể dùng: *It leads to: điều đó dẫn đến*.

Chúng ta hãy tư duy để đưa ra nhận định về kết quả một chút: Hành động đó dẫn đến hoặc gây ra hậu quả gì?

Có phải điều này dẫn đến rất ít những cuộc nói chuyện ý nghĩa và làm giảm đi chất lượng của mối quan hệ giao tiếp?

This leads to fewer meaningful conversations and degrades the quality of interpersonal communication.

Các em **lưu ý từ vựng** hay mà mình dùng ở đây nhé: *degrade the quality of: Làm giảm đi chất lượng của...*

Như vậy rất đơn giản, em có được đoạn văn sau về chủ đề “*technology*” như sau:

“People who are addicted to technology often neglect their interpersonal relationships. We can see that with the development of technology, people do not spend as much time with their loved ones. Young people especially stay glued to their phones and social media applications like Facebook and Instagram. When I have dinner with my friends, sometimes they are distracted by the sound of messages from family and work. This leads to fewer meaningful conversations and degrades the quality of interpersonal communication.”

Thầy cũng gọi đây là bản thảo draft, sẽ được nâng cấp lại về vocab, đa dạng cấu trúc trong các bài viết sau. Tùy theo mức độ của các em ở band bao nhiêu. Nhưng về bản chất ideas và structure thì đoạn văn trên đã rất chặt chẽ và đủ ý. Cứ như vậy, các em làm tương tự với các main ideas khác.

→ Như vậy chúng ta vừa đi qua **2 ví dụ** về cách **triển khai** và **gỡ thế bí** trong phòng thi IELTS.

Và các em lưu ý trước khi chúng ta kết thúc bài học hôm nay:

- **Keep it simple!** IELTS không phải kỳ thi về sự sáng tạo, hãy nghĩ những gì đơn giản nhất, như ví dụ ở trên các em có thể thấy ý tưởng cực kỳ đơn giản.

- **Liên tục tự hỏi mình “Why?”** Khi thi nói hoặc viết, bất kỳ lúc nào em cảm thấy bế tắc ý tưởng, không biết nói điều gì tiếp theo, hãy tự đặt câu hỏi “why?” cho điều mình vừa nói trước đó (Như trong ví dụ trên)

- **Hỏi “Why” bao nhiêu lần?** Các em có thể mở rộng mô hình 2WE bằng việc hỏi nhiều hơn. Nhưng hãy nhớ rằng, thời gian trong IELTS rất giới hạn, nên không nên hỏi quá nhiều.

- **Cuối cùng, các em chốt lại bằng ví dụ.** Có thể là kiến thức phổ thông mà em biết, hoặc ví dụ từ chính bản thân em.

Đây là kinh nghiệm triển khai và tránh bí ý tưởng trong IELTS mà tôi dành nhiều tâm huyết đúc kết lại và chia sẻ nó với bạn, nhằm giúp anh chị giáo viên,

các chủ trung tâm, chủ đơn vị giáo dục có thể áp dụng và triển khai đối với học trò, có công thức này học viên sẽ cảm thấy nhẹ nhàng, thoải mái hơn khi học, đồng thời giảm tải áp lực phòng thi và có một hướng đi tốt hơn trong việc học IELTS.

Mỗi hành trình rèn luyện, học tập đều gian truân phía trước. Nhưng nếu tìm đúng, chuẩn cách làm, chúng ta sẽ rút ngắn thời gian và tránh lãng phí thời gian, công sức của cả giáo viên và học viên.

Hy vọng rằng, cẩm nang chữa bệnh bí ý tưởng này sẽ giúp bạn nhận ra IELTS không quá khó khi chúng ta tìm ra cách thức đúng để chinh phục. Nỗ lực học tập, thay đổi, phát triển, tiến về phía trước, vì tương lai những học trò thân yêu.

LỜI KẾT

Thật tuyệt! Bạn đã đọc xong cuốn ebook **“Chữa bệnh bí ý tưởng trong IELTS”**.

Tôi thực sự hy vọng rằng những kinh nghiệm, những bài học thực tế mà tôi chia sẻ trong cuốn ebook này sẽ mang đến cho bạn nguồn cảm hứng và động lực để đồng hành cùng học trò trên con đường chinh phục kỳ thi IELTS đầy thử thách.

Giáo dục không đơn thuần là truyền đạt kiến thức, giáo dục còn là nghệ thuật dẫn dắt, khơi dậy tiềm năng và truyền cảm hứng cho học trò. Chúng ta - những người làm giáo dục đã và đang đóng vai trò quan trọng trong việc giúp học trò của mình vượt qua những rào cản về ngôn ngữ và ý tưởng.

Tôi đã từng chứng kiến những ánh mắt lo lắng, những giọt mồ hôi và cả những giọt nước mắt của các con khi phải đối mặt với những đề bài khó trong IELTS. Và tôi cũng đã nhìn thấy niềm vui, sự tự hào khi các con vượt qua chính mình, khi tìm được tiếng nói và phong cách riêng trong phần thi Speaking và Writing.

Sau khi đọc xong cuốn ebook này, tôi hy vọng bạn sẽ mang những phương pháp và chiến lược đã đọc được vào thực tế giảng dạy. Hãy tạo ra những buổi học đầy sáng tạo, khuyến khích học trò thảo luận, tranh luận và khám phá những ý tưởng mới. Hãy giúp các con nhận ra rằng, mỗi đề bài vừa là thử thách, cũng là cơ hội để các con tỏa sáng và thể hiện bản thân một cách tự tin và mạnh mẽ trong kỳ thi IELTS.

Giáo dục là một hành trình dài và đầy thử thách. Nhưng với tình yêu và tâm huyết với nghề, với học trò, chúng ta có thể tạo ra những thay đổi tích cực và bền vững. Tôi tin rằng, với sự tận tâm và lòng nhiệt huyết, chúng ta đều có thể tạo ra sự khác biệt lớn trong cuộc đời mỗi học trò. Hãy tiếp tục cống hiến, tiếp tục truyền cảm hứng, bởi vì những gì bạn làm hôm nay sẽ định hình tương lai của thế hệ mai sau.

Cảm ơn bạn đã dành thời gian để đọc cuốn ebook này.

Chúc bạn và các học trò thân yêu của mình mọi điều bình an và tốt lành trên hành phía trước!